

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcij Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, casella centro 87. — Urad: via Imbriani 8-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERČE.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

ICEJSKO KNJIZICA (Dr. Puntar)
LJUBLJANA (JUGOSLAVIJA)

vadnem tisku: mastno 40 stotina
VELIKIMI ČRKAMI 50 st. beseda. Pr
oglašanju primeren popus

Mali koledar.

Petek, 26. avgusta: Zefirin; Samuel; Sobota, 27.: Jožef Kalasancij; Gerhard. — Nedelja, 28.: Avguštin; Hermes. — Ponedeljek, 29.: Obglavljenje Janeza Krstnika; Sabina. — Torek, 30.: Roza Limska. — Sreda, 31.: Rajmund; Izabela. — Četrtek, 7. septembra: Egidij (Tilen ali Tilh); Verena. — Petek, 2.: Štefan (kralj); Maksima. — Sobota, 3.: Evfemija; Tekla; Erazma; Doroteja.

MALE NOVICE.

Zaplemba.

N. 082-7821

Prefekt tržaške dežele

videvši slovenski tednik Mali list z dne 19. avgusta, št. 34, izdan v Trstu; vzevši v poštev, da se z dopisom «Naši fantje» v prikriti obliki skuša izmuzniti prepovedi, objavljati take reči, ki se nanašajo na vojake;

videvši veljavne naredbe o tisku in člen 3. obč. in dež. zakona s 4. febr. 1915, št. 148;

odloči:

Zapleni se slovenski tednik Mali list z 19. avgusta, št. 34., izdan v Trstu, radi zgoraj označenega dopisa.

Ta dekret mora uredništvo objaviti v prihodnji številki.

Tržaški gospod kvestor ima nalogo, da izvrši ta odlok.

Trst, 19. avgusta 1927. (Leto V.)

(Pečat)

Prefekt

Fornaciari.

Naš podlistek.

Voled zaplembe zadnje številke bralci po deželi niso vsi dobili lista v roke. Zato smo v današnji številki ponatisnili podlistek od zadnjice.

Nova poštna tarifa.

Od več strani smo dobili vprašanje, od kdaj da veljajo znižane poštna tarife. Vsem bodi javljeno, da veljajo od 16. avgusta dalje. Sedaj so torej že v veljavi. Z znižanjem naj se zlasti okoristijo pridni podeželski dopisniki. Kratke novice sporočite lahko kar na dopisnici za 30 stotink, le za večje dopise se poslužite pisma za 50 stotink.

Smrtna kosa.

Umrli je kanonik sv. Justa mons. Anton Lupetina v starosti 82 let. Naj v miru počiva!

Nemiri.

Po raznih mestih so bili večji ali majši nemiri zaradi umrtitve Saka in Vancetija. Najhuje so rogovili komunisti po Parizu. Policija je streljala. Ranjenih je baje čez tisoč. Tudi mnogo policajev je ranjenih, 10 od njih težko. Demonstranti so razbijali kavarne in štacune ter naredili škode na milijone.

Avtomobil se prekuonil.

V noči 13. avgusta se je iz Tomaja v avtomobilu vračala proti domu družba dveh mladeničev in dveh mladenk. V bližini Dutovelj je guma počila, družba je iz vozila kar zletela. Dekleti sta nepoškodovani, mladeniča pa sta v tržaški bolnišnici radi zelo nevarnih ran.

Ameriška sodnija ne odjenja.

Sacco in Vanzetti usmrčena.

Poročati smo že zadnjč, kako veliko zanimanje se je vzbudilo po celi Evropi za usodo obeh anarhistov Sacco in Vanzettija. Že sedem let sta sedela v zaporu v vednem strahu. Smilila sta se dobrim ljudem a njuni somišljeniki so delali propagando, da bi dosegli oprostitev. Mussolini sam je na primeren način posredoval za pomiloščenje in tudi papež je storil korake potom nuncijs. Mor da bi bilo tako tiho posredovanje doseglo kak uspeh, ko ne bi bili anarhisti sami vsega razdrli.

Nerodna politika.

Anarhisti so hoteli ameriško vlado ustrahovati. Metali so bombe in grozili vsem krivim in nekrivim, da jih poženjo v zrak. Enemu tistih porotnikov, ki so v Bostonu obsodili v smrt Saka in Vancetija, so anarhisti razdejali hišo. Kaj je rekla na to ameriška vlada? Zlezla pod mizo, zatrepetala in prosila za zamero? Ne. Tistemu porotniku bo sama novo hišo postavila in razpisala je polno nagrad v ljubih dolarjih za tiste, ki bodo pomagali ujeti napadalce in metalce bomb.

Po Evropi, ki je vsa v dolgeh, so komunisti prirejali obhode in vpitje okoli ameriških konzulatov, češ da bodo že dali popra kapitalistom. Vse to vpitje je bilo odveč. Imelo je celo nasproten učinek.

Stvar dobi drugo lice.

Protest proti usmrčitvi obeh obsojenecv ni prihajal iz sočutja, ampak je bil izraz strankarske solidarnosti. Ni imel pred očmi namena, rešiti dva kakršnako koli človeka nasilne smrti, ampak rešiti dva somišljenika-anarhista.

Ce bi se demonstrantom in bombarjem posrečilo ugnati ameriško oblast v kozji rog, tedaj bi komunistom in sličnim

strankam povsod po svetu neizmerno zrastle greben in vedno bolj bi tiščali naprej in povsod hoteli strahovati in odločevati s pocestnimi obhodi in stavkami.

To so imele vlade in kapitalistični krogi pred očmi in tako se ves protest ni več smatral za izraz človeškega usmiljenja, ampak za preskušnjo strankarskega pritiska. Isti vtis imeli so tudi sodniki v Ameriki. Zdelo se jim je, da jih hočejo prisiliti, da store nekaj proti paragrafom; da jih hočejo s tem ponižati. Proti temu so se v svoji notranjosti uprli in nalašč tembolj tiščali paragraf v ospredje.

Sodba se izvrši.

Usmrčitev obsojenecv je bila preložena do 22. t. m. Med tem je izpregovorila zadnja instanca. Bilo je vse zaman. Vancetijeva sestra in Sakova žena sta bili zadnji dan pri guvernerju Fullerju, da bi izprosili pomiloščenje. Odgovor je bil: Ne morem več pomagati.

Ko je minil dan 22. avgusta, takoj po polnoči se je izvršila usmrčitev. V Ameriki je predpis, da se to zgodi v prvi uri po polnoči. Usmrčitev se izvrši v Ameriki z električnim tokom. Vsakomur je znano, da močan električen tok ubije človeka (strela). To reč uporabljajo tam namesto vstrelitve. Obsojenca posade v nekak sedež in odpro električni tok; v par minutah je življenje končano. To jutro so usmrtili tri obsojenca: nekega Madeirosa ter Saka in Vancetija. Kapelan jim je še zadnji dan prigovarjal, naj se z Bogom spravijo, pa niso marali. Ječa je bila zastražena od 500 policajev, ki so imeli strojne puške, da bi preprečili kak anarhistovski napad. Pri usmrčitvi je bilo v celici navzočih 12 prič. Tako se je končala dolga in žalostna drama — brez Boga.

Same lepe.

Na Poljskem vlada vsemogočni maršal Pilsudski. Do moči je prišel s silo. Generala Zagorskega, ki se je brezuspešno vojskoval proti njemu, dal je maršal zapreti kot upornika. Nedavno ga je ukazal prepeljati iz Vilne v Varšavo. V Varšavi pa se je Zagorski v zemljo udril. Ni ga, pa ga ni. Pilsudski je hud, češ da mu je ušel in da mu jo bo že plačal, nasprotna stranka pa govori, da je maršal sam dal Zagorskega pokončati. Kaj je res? Res je, da je svet narobe.

Sestanek v Monakovem.

V Monakovem na Bavarskem sta se sešla jugoslovanski kralj Aleksander in bolgarski car Boris. O sestanku se je sicer uradno molčalo, a vsi časniki so o tem pisali in vlade niso tega tajile. Na sestanku se je pač razpravljalo o sprizajzenju med obema državama, objavili pa niso ničesar. Štefan Radič, ki zmerom kaj prorokuje, pa je neke pravil, da bi se Boris rad odpovedal carski kroni, če bi se Jugoslavija in Bolgarija združili v eno državo. Radičeva blebetavost je naredila slab vtis, kajti dobra politika se z žlobudranjem pokvari.

Fašiz za Ajdovščino-Vipavo.

Tajnik fašistovske stranke za Ajdovščino Vipavo je dr. Furlani.

Tobak in tobakarne.

Trst ima največ tobakarn v Italiji, nobeno mesto se ne da ž njim primerjati, ne Rim ne Milan ne Turin ne Napoli. Kar se tiče tobaka za nosljanje (duhana), je prva dežela v državi Benečija (Venezia) in nato videmska.

Kraški vodovod.

Na merodajnem mestu smo čuli, da je sam prefekt komendant Fornaciari vzel prašanje kraškega vodovoda v roke in preštudiral vse akte. Od srca želimo, da bi se to prašanje, ki se vleče že desetletja kakor morska kača, končno rešilo, prašanje, ki je v pogleda na letošnjo sušo še posebej aktualno.

Katoliški dnevi.

Po Sloveniji zadnje čase prirejajo slavnostna zborovanja, katerih namen je pokazati nazunaj katoliško zavest. Zborovanj se udeležujejo predvsem moški. V sklepkih se poudarja zlasti dolžnost brati in podpirati samo zavedno katoliško časopisje in sploh krščanski tisk. Katoliški dnevi imajo povsod lep uspeh in poglobljajo pravo pojmovanje verskega življenja, bude pa tudi v možeh zavednost in pogum.

Slovenoi na Nemškem.

Duhovni svetovalec g. Kalan, ki je znal pridigar tudi pri nas, je šel na Nemško, in sicer na Vestfalsko, da si ogleda položaj ondotnih Slovencev, ki so večinoma rudarji. O tem obisku je g. Kalan spisal več pisem. Nekateri nemški duhovniki, med temi neki g. Tensundern, so se nalašč popolnoma dobro naučili slovenščine; da bi poznali tudi pravilno izgovarjavo, so bili po več mesecev med Slovenci, na primer v Vipavi. V šoli poučuje g. Tensundern otroke slovensko brati, peti. Ima pravo gledališče za otroke. Slovenci imajo svoja društva, ki živahno delujejo, prav dobre pevske zborove, urejene čitalnice in prirejajo veselice.

MIHEC: Ednost piše zoper ples, ne misli pa tako zares. Če kaže nji, za ples gori, zanj vse instance obleti.

JAKEC: Če kdo pa tega ne verjame, ta Mali list naj v roke vzame, Zu glas bo čital iz Doline in kmalu mu ves dvom izgine.

Služba.

Zdravstveni konsorcij v Idriji išče zdravnika za Spodnjo Idrijo, Čekovnik, Ledine, Dole, Črni vrh, Godovič in Vojško. Mesečna plača 1200 L. Prednost imajo prosilci, ki znajo slovenski.

Pridni Lojzek.

Gospa Marija Lurič iz Trsta, ki je na letovišču v Rihemberku, se je sprehajala po samotni cesti, držeč v roki torbico. Pa priteče do nje neki Lojzek Vidmar, ji siloma zmakne torbico in zbeži. Ženske klice je čul letovčar Orest Čok, in teče za Lojzetom, da bi ga prijel. Res ga dohiti, mu skuša vzeti torbico. Ker pa je Vidmar močnejši, mora Čok odnehati, in Lojzek spet ubeži. No, kasneje so orožniki Lojzka zgrabili in ga odpeljali v hladno kamrico.

Nova tatinska iznajdba.

V okolici vasi Elleri v Perugi so tatovi odnesli precej robe, ne enkrat, ampak večkrat. Kmetje so trdili, da so vse tiste noči bili v težkem spanju, kakor nikoli prej. Drugi dan so pa ugotovili, da so bili tatovi odnesli ali odpeljali to in ono: konje, vozove, jedila. Preiskava je dognala, da so bili tatovi cigani, ki so ponoči potrosili v zrak uspalnega plina, ki ljudi nekako opijani. Ko so vsi ljudje trdno spali, so cigani izvršili svoje delo. Roka pravice jih je že zagrabila.

Vojna priprava Rusije.

Ruska vlada dela z vso silo na to, da se vse ljudstvo oboroži. Po vseh šolah se dijaki obvezno poučujejo v streljanju, po vseh šolah imajo redne vojaške vaje. V Rusiji imajo posebno društvo, ki ima več milijonov udov, in ogromne kapitale. To društvo vrši samo vojno propagando. Vojaške parade so na dnevnem redu, prirejajo se vojaške veselice; pri teh se vršijo boji tudi s plini. Udeleženci dobijo vsak svojo masko. Tako se Rusija pripravlja, ker ne mara več imeti samo redne armade, ampak dela na to, da bo vse ljudstvo v orožju.

Kmef dela za malo.

Dva kmeta sta prišla v neko londonsko restavracijo, kjer sta si naročila kosilo. Izračunala sta, da sta za krompir, ki sta ga dobila, plačala 4 penije (1.80 L). Računala sta še dalje ter dognala, da dobi restavrater za tono krompirja 180 funtov (16.000 lir), medtem ko je dal zanj samo tri funte (270 lir). Vsaj eden izmed njiju ga je tako prodal.

Neki farmer je prodal zgodnje zelnate glave po 3½ penija (1.60 L). Žena njegova pa je drugi dan kupila eno teh prodanih glav ter plačala zanj 1 šiling (4.50 L).

Tudi angleški sadjerejci se pritožujejo nad slabimi cenami za svoje prideleke. Mnogo kupčij je na Angleškem, ki se ne izpačajo, a najslabša med temi je prodaja sadja in zelenjave.

Zavod dr. BONCINA-FINETTI
TRST, via Fabio Filzi 23. Tel. int. 48-23.
Zdravljenje
ŠJATIKE
(ishias, vnetje bedrnih živcev)
v treh dneh zajamčeno.

Zdravi se tudi trganje živcev v rokah in bokih.
Sprejema od 10-12 in od 15-17.

Nadškof-zlatomašnik.

Goriška nadškofija slavi v teh dneh redko cerkveno slavlje: častitljivi nadškof dr. Frančišek Sedej praznuje pedesetletnico mašništva.

Frančišek Borja Sedej bil je rojen 10. oktobra 1854. v Cerknem. V mašnika je bil posvečen 26. avgusta 1877. Postal je doktor in profesor bogoslovja, pozneje kanonik in župnik stolne cerkve sv. Hilarija in Tacijana v Gorici. Za goriškega kneza-nadškofa je bil imenovan 20. januarja 1906. ter od papeža potrjen 21. februarja istega leta.

Dne 26. avgusta letos preteče torej 50 let, odkar je bil slavljenec v mašnika posvečen. Nadškofijska duhovščina mu je pripravila jubileju primerno slovesnost. Čestitkam se pridružuje katoliško ljudstvo iz vseh podrejenih škofij in prosi Boga, naj bi Prezvzišenemu naklanjal vsevdilj obilno milost in pomoč, «da bo s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje».

ZLATOMASNIKU — NADSKOFU:
NA MNOGA LETA!

Balila na Krasu.

Sežana, 17. avgusta.

V Sežani so se sestali gornjekraški podeštati, fašistovski tajniki in razni veljaki, bivši pripadniki narodno liberalne stranke Edinosti. Dnevni red je bil organizacija Balila na Krasu. Fašistovska stranka, ki je organizirala odrasle v političnih strokovnih in gospodarskih zvezah, si hoče umljivo zagotoviti tudi naraščaj, in v ta namen organizira šolske dečke v takojimnopolni Balili.

Organizacija Balila na Krasu.

Sestanek, ki ga je vodil poročnik Emil Grazioli kot glavni fašistovski tajnik za

Gornji Kras, je sklenil razdeliti ta Gornji Kras na pet delov. Za vsak del je sestanek izvolil glavni odbor za Balilo.

Razdelitev in odborniki.

Za Sežano, Štorje in Povir bodo v odboru: Grazioli, podešta Piovano, Alfonz Palmieri, občinski tajnik, Janez Pibernik, šolski ravnatelj, in Composti, učitelj.

Za Dutovlje, Koprivo in Skopo bodo v odboru: Božidar Kompare, tajnik fašistovske stranke, Janez Šuligoj, učitelj, Oskar Pegan, kmetovalec, Del Soglio, podešta, Franc Nanut, učitelj.

Za Divačo, Naklo, Rodik in Lokev bodo v odboru: Palandri, politični tajnik, Ludvik Lescovič, podešta, Palmieri, občinski tajnik, Orlando učitelj, Robiglio, gostilničar.

Za Tomaj, Avber in Štjak bodo v odboru: Serafino, podešta, Janez Kosmina, učitelj, Paoluzzi, občinski tajnik, Anten Kosovel, upokojeni šolski voditelj, in Alojzij Zvokelj, veleposestnik v Branici.

Za Zgonik in Repentabor bodo v odboru: Coscio, politični fašistovski tajnik, Ludvik Mahorčič, Pavel Madeo, učitelj, Julko Tercinovič, občinski tajnik, Vinco Furlan, učitelj.

Naloga novi odborov.

Pravkar imenovani odbori bodo uređili Balilo. Dečki dobijo v kratkem uniformo in se bodo po vojaško organizirali. V začetku šolskega leta bo že na-rejen program za poučevanje, za telovadbo in za razne vaje. Politični tajniki pa so dobili nalogo, da imenujejo šarže za poveljstvo v Balili.

Sicilija rešena mafje.

Kaj je maffia? Maffia ali mafja je tajna družba zločincev v Siciliji v spodnji Italiji. Ker bo naše brave zanimale ta družba, zato priobčujemo nekaj podatkov.

Mafja je zločinska družba, ki ima pravila, vojaško disciplino, svoje poglavarje, ki jih udje mafje volijo na glavnih zborih, ki se vršijo v gorskih gozdovih.

Kaj so delali ti zločinci?

Bili so v prvi vrsti roparji, tolovaji, ki so blago kradli, ropali. Naropano blago je bilo last družbe mafje. Kako so mafisti delali, evo nekaj zgledov. Veletrgovec N. je dobil pismen poziv: V teku treh dni položi za to in to skalo, pod tem in tem drevesom 10 tisoč lir; ako ne — smrt ti bo. Maffia. In veletrgovec ni pomišljal; molčal je, nesel 10 tisočakov na določeno mesto in trpel.

Bil je sejem. Veleposestnik, ki je na sejmu prodal za 30.000 lir konjev, se je vračal na vozu domov. Kar skoči iz grmovja 10 oboroženih mož, ki mu nastavijo puške, in mu zakličejo: Mafja! Daj vse denarje. Reče mirno dovoli, da mu vse pobero, kar ima pri sebi. Posest-

izpolnil Vaclav Jonaš. Že od mladih nog so ga vodili k temu. Njegov oče je cerk-

venil pri župni cerkvi in tako je sinek že v nežni dobi vzljudil cerkveno ozračje. Igral se je «duhovnika», postavljaj oltarje in vodil otroške procesije. Na vprašanje: «Kaj pa boš, Vašek», je odgovarjal jasno in odločno: «Častiti gospod».

Komaj je začel hoditi v šolo, ko še misala ni mogel nesti in na oltar dobro seči, pa je že služil k maši. Ko je tako klečal ob nedeljah na stopnjicah oltarja v beli srajčki in s sklenjenimi rokami, je marsikatero oko pobožnih župljanov ljubko počivalo na njem in vsi so imeli le to misel: «Moj Bog, ta lepi otrok je kakor angelček...» Steklana vrčka za vino in vodo v rokah, pod pazduho pa meden krožnik: tako je hodil mali ministrant v župnišče in nazaj, vedno čist in umit, počesan in obut. Nosil je, tudi častitemu gospodu pisma na pošto in cigare iz prodajalne. Tu pa tam ga je poslal h krojaču in čevljarju, tako da je bil v župnišču kakor doma in ne da bi bil vprašan, si je sam sebi v duhu zatrljeval, da ne odjenja, dokler ne postane tudi sam nekdanj «častiti gospod».

nik gre potem domov, molči in nikomur ne zine, kar se je bilo pripetilo.

Ali pa: grof jaha na sprehod. Izza drevja se prikaže šest oboroženih mafistov, ki ga ustavijo, poveljnik pa mu veli: jutri ob 5. uri popoldne pripelješ ti osebno 4 svoje najlepše konje prav na to mesto. Nihče ne sme za to znati! Drugi dan grof prižene 4 najboljše konje, jih izroči in molči.

Zakaj so molčali?

Zakaj so molčali veletrgovci, posestniki in grof. Ker poznajo postavo mafje. Če bi na pr. šel avizirat orožnike, bi ti mafistov ne vjeli, ker ti imajo vsepovsod straže in vohune, ampak bi se nekaj drugega zgodilo: v par dneh bi bil posestnik, grof, veletrgovci, gotovo — ubit; nele on, ampak i žena i otroci.

Druge hudobije.

Če je policija zasledovala kakega mestnega hudodelca, tatu ali kaj tacega, se je zasledovani obrnil do mafje, plačal visoko vsoto, in nato ga je mafja vzela v zaščito. Policija ni mogla donj.

Veleposestnik in milijonar P. je hotel biti za vse življenje mafje prost. In res mu je mafja dala mir; seveda je moral prej odšteti par stotisočakov.

Mussolini rešitelj.

Mafja je bila za Sicilijo strašna šiba, pred katero se je vse treslo razen tistih mogočnikov, ki so se bili s težkimi denarji odkupili. Vsi naporji policije in vseh vlad, da bi mafjo ukrotili, so bili zaman. Predlanskim je minister Mussolini v parlamentu govoril o Siciliji in o mafji. Obljubil je, da bo mafjo, ki ima še več stotin udov, v doglednem času ugonobil. In Mussolini je držal besedo. Prefektu Moriju je dal obširno oblast, naredil za boj zoper mafjo poseben načrt, pomnožil milicijo. Mafiste je dal ali zapreti ali usmrtiti. Sicilijansko ljudstvo se je prav te dni zahvalilo vladi, ki ga je rešila stoletne šibe.

Socialni vestnik.

Koliko jih je ravno prav?

Najbolj globoka rana sodobnega socialnega življenja je družinski rak, samovoljno preprečevanje porodov. Ta rak razjeda srečo družinskega življenja, ubija veselje in zadovoljnost, samemu življenju jemlje smisel in pomen.

Pravijo, da gospodarske razmere, revščina in pomanjkanje ne dopuščajo večjega števila družinskih članov. Majhna družina da živi dobro, številna pa da bi morala stradati.

Recimo, da bi ne bilo drugih razlogov, ki brez priziva zabranjujejo, kar samo po sebi ni prav: ali je tako resnično, da številne družine žive slabše?

Otroci so blagoslov.

Patrijarhu Jakobu se je narodilo že desetero sinov, toda nobeden izmed njih,

nego šele enajsti, Jožef, je bil od Boga določen, da je postal rešitelj celega Egipta, pa tudi svoje družine, svojega očeta in svojih bratov in njihovih družin.

Jese je imel že sedem sinov, pa nobeden od njih, ampak šele osmi, David, je bil od Boga odbran, da je postal slaven judovski kralj, Odrešenikov praded, po katerem je prišel blagoslov na ves svet.

Pa zakaj naj iščemo dokazov tako daleč v davnini? Vsi veliki možje, z malimi izjemami, državniki, pesniki, učenjaki vseh časov so bili sinovi številnih družin, to se pravi družin z mnogimi otroki.

Tudi o mnogih svetnikih beremo, da so bili iz družin, ki so imele številne otroke. Spomnimo se na Makabejsko mater, sv. Felicito, sv. Simferozo, kj so imele po sedem sinov, a vse svetnike-mučenike; pomislimo na sv. Bernarda, sv. Bazilija, da sta izšla izmed mnogih bratov in sester; pa tudi novodobni svetniki, kakor sv. Mala Terezika je bila doma v hiši, kjer so bili številni otroci pravi blagoslov.

Kdo bo skrbel za starše?

In iz čisto vsakdanjega življenja lahko povem, da poznam osebo, ki je izmed dvanajstih otrok enajsta. Zaradi dolgotrajne očetove bolezni in radi raznih drugih nezdov je ta številna in premožna družina obubožala, nekaj bratov in sester je v najboljših letih umrlo, drugi so se izselili, da je končno temu enajstemu otroku ostala skrb za očeta in mater. Če bi ne bilo tega, po današnjih pojmihi nadštevilnega, otroka, bi bili starši svoja zadnja leta morali preživeti pri tujih ljudeh. Koliko staršem bi se v poznejšem življenju lahko bolje godilo, če bi ne bili s svojim nedovoljenim ravnanjem posegli v roke božji Previdnosti, če ne bi bili ovirali božjih namenov, si samolastno predpisali število otrok in si tako sami onemogočili podpore za stara leta.

Žal, da ni baš malo število staršev, ki se dajo zapeljati bodisi iz lakomnosti, bodisi iz ničumnosti ali iz podobnih grešnih vzrokov, da greše proti božji zapovedi, ki pravi: «Ne ubijaj!» In vendar bi v nasprotnem slučaju prišli do blagostanja, dobrega stališča, mnogega veselja, ki bi se stopnjevalo tolikokrat, kolikokrat bi se oče in mati v ljubezni sklanjala nad zibelko novega družinskega člana.

Bogu se ne uide.

Kakor vsak greh zoper naravo že narava sama kaznuje, tako tudi tega in baš s tistimi kaznimi, katerih sta se zakonca hotela izogniti s tem, da sta ravnala proti naravi. O tem bi vedeli marsikaj povedati prizadeti starši sami, pa tudi zdravniki in bolnišnice, kjer naj bi umetna zdravila popravila to, kar se je grešilo proti naravi.

Takoj, ko se je spomlad približala, je cerkvenik Jonaš praševal po okoliških mlinih po račjih jajcih in mladcihi, da jih podloži pod kokoš; cerkvenica pa se je brigala za zgodnje kokoši in gosi, tako da se je že v maju kobacalo po dvorišču in okoli hiše več drobiža nego kdaj poprej.

«Prosim vas, kaj boste delali s tem? Čemu tega toliko redite?» so prašale Jonaško radovedne gospodinje; ta pa jim je bahavo in ponosno odgovorila: «Kaj ne veste, da bomo imeli letos novo mašo?»

«Novo mašo? Kaj pa je to, vas prosim?»

«To je kakor svatba», je uslužno razkladala cerkvenica, «naš gospod bo posvečen v duhovnika. Prvo sveto mašo bo opravil tukaj. Povabimo tega in onega, da bi to veselje delil z nami».

«Kam pa posadite toliko gostov? Saj imate bajtico, kakor naprstnik in izbico v nji kakor luknjico».

«Seveda ne pri nas. To vam že pamet pove. V župnišču bo nova maša in jaz ponesem ta drobiž v pomoč do župnikove kuhinje».

(Se nadaljuje.)

PODLISTEK.

Jindřich Š. Baar

Nova maša.

1 (Prevedel Grušenjka)

I.

Slavna občina Rakovno je sicer med svojimi rojaki že imela advokate, zdravnike in učitelje; oni, ki so šli v svet, so postali inženjerji, uradniki in oskrbniki; Benešov sin je na vojni celo dosegel čast polkovnika: toda odkar Rakovno stoji in dokamor sega najstarejši ljudski spomin, nikdar ni noben njenih sinov postal — duhovnik.

Nekdaj — pred leti — je sicer poskusil to Vahov pokvarjen študent; stopil je v samostan usmiljenih bratov in se pokazal v redovni obleki z usnatim pasom okoli ledij in z dolgim škapulirjem, ko pa je spet po enem letu prišel v rojstvo vas, je že imel na sebi uniformo finančnega stražnika z zelenimi vložki in sabljico ob pasu....

Drugače pa je bilo, ko je to «občutno luknjo» v krogu rakovniških rojakov

Ta močna želja ga je pripeljala tudi v mesto na gimnazijo in pozneje v dijaški konvikt, kamor mu je pripomoglo priporočilo domačega župnika; to je vplivalo zelo na njegov značaj. Ko so dijaški prihajali o počitnicah domov v Rakovno, je Jonašova postava najprej pala v oči: bil je možki in resen, vedno lepo počesan, čevlji osnaženi — zato so mu tudi lastni sošolci v šoli nadeli priimek «župnik».

Tako je z njim zrasel ta lepi cilj postati kdaj duhovnik, da se je le nasmehnil, ko mu je ta in oni po maturi prigovarjal naj si ne pokvari življenja in naj se ne zapira v semenišče; on ki je talentiran, naj se zapiše na univerzo; drugačna sreča in drugačna karijera ga v svetu čaka... Imel je že davno vloženo prošnjo in jamstvo, da pojde v semenišče, in je tudi takoj po počitnicah z navdušenjem stopil vanj.

Tu in tam so se še čuli dvomi, da ne vzdrži, da sleče suknjo, kakor Vahov študent... A leto za letom so ti glasovi pojemali in sumnje izginjale. Rasla pa je vera, da postane Vaclav Jonaš duhovnik preko vseh zapeljivih mrež. Nezmojljivi znaki so kazali na to.

Smelo trdimo, da je ta moderni greh vzrok tako številnih nesrečnih, razdrapanih zakonov, zakonov brez sreče, brez miru, zakonov brez pravega smisla.

Vidimo pa tudi, da je otrok blagoslov za družino, da se ta blagoslov množi z vsakim otrokom. Tudi za to našo trditve

imamo zgledov med nami. In če se ta blagoslov včasih ne kaže kar vidno in očitno, gotovo pa je blagodejna ta zavest, da sta zakonca storila, kolikor se je dalo, svojo dolžnost, ki sta jo prevzela, ko sta stopila v zakon in slej ali prej bo storil tudi Bog svojo dolžnost.

Kaj nam z dežele pišejo

IZ SEŽANE.

Dne 19. avgusta t. l. ob 11.30 dopoldne, zgodila se je na železniških tračnicah, na cesti, ki pelje iz Sežane v Bazovico, velika nesreča. Voznika Josip Krt, in Ivan Ukmar, oba iz Sežane, vozila sta čez železniške tračnice ob času, ko je imel priti vlak iz Divače. Zatovalnice so bile menda napol odprte. Prvi voznik je še srečno ušel, drugi pa ni imel več časa, ker je prihajajoči vlak zadel v voz in ga popolnoma razbil. Ubit je bil tudi en vol; nesrečni voznik Ivan Ukmar je bil tako poškodovan, da je umrl ob 10 uri zvečer omenjenega dne. Pogreb pokojnika, kateri zapuščala mlado vdovo in peto nepreskrbljenih otrok, se je vršil v nedeljo 21. avgusta t. l. ob veliki udeležbi občinstva. Na tem prostoru se je zgodilo že več nesreč in kakor kaže, se bodo iste še ponavljale. Dolžnost železnice uprave je, da priskrbi tu potrebne čuvaje, ker je na tej cesti, posebno ob semnjih veliko prometa; tudi županstvo naj bi se zato pobrigalo, da bi se preprečile nadaljnj nasreče!

Tukajšnja ubožna hiša, bi morala biti po želji pok. Ostertaga, dom siromakov in onemoglih, ne pa zavetišče penzionistov in takozvanih dohtarjev brez diplome, kateri se obnašajo v njej kot bi bili oni gospodarji. Ubožni odbor, bi moral to stvar temeljito pregledati!

Nekdanji sežanski notar Rumer vulgo "striček spod kostanjev", nas je pred kratkem zapustil. Sežanec in Kraševčan bo gotovo striček ostal v dobrem spominu!

V naši vasi ni bilo letos še nobenega plesa; pač pa se je plesalo v Orleku in v Danah. Dancem je šagro pokvaril blagodejni dež, kar seveda ni bilo vsem po volji. Naša dekleta morajo hoditi drugam na ples kar je jako težavno v letošnji vročini. Prav smilijo se mi!

BOLJUNEC.

Na 15. avgusta je bila ob 10 ih sv. maša v cerkvi na Pečah, kamor smo poromali v procesiji s podobo Marijino, ki smo jo med s. mašo postavili na altar. Bilo je mnogo ljudstva, tudi moških; pri ofru se je nabralo 220 lir za stroške, ki so bili potrebni za neke popravke cerkve, ki jo nekateri tržaški izletniki večkrat pokvarijo Pomenljive besede so zapisali tržaški skavti na velika vrata: «Chi profana questo santuario, è un vile». (Kdor to svetišče skruni, je podel človek).

Na 18. avgusta je minulo 11 let, odkar je umrl pokojni boljunski kaplan, g. Anton Krizman. Zato je bila tisti dan zanj peta sv. maša zadušnica. Bilo je mnogo ljudi navzočih, ki ne morejo pozabiti gorečega duhovnika in so s tem pokazali lep čut hvalečnosti.

ŠAPLJANE.

Kakor je že znano tudi iz časnikov, so v Šapljanah ustanovljeni novi mesečni sejmi. Rečeno je bilo, da bo sejem vsak 3. dan meseca. Le-to pa so nekateri šli prevračati in naredili, da naj bo sejem ob nedeljah in sicer vsako 1. nedeljo v mesecu. Ta reč je maslo brezvernih ljudi, ki bi radi ljudstvo odvrčali od cerkve in mu božjo službo nadomestili s sejmarskim vpitjem. Med krščanskimi narodi nikjer ni navada sejmovati ob nedeljah in praznikih. Ali naj sedaj Šapljane prve dajo slab zgled? Upamo vsekakor, da bo pamet zmagala in da nedelja ostane nedelja tudi zanaprej.

PREBENEG.

U Prebenegu je v soboto zjutraj ob treh začela goret mala hišica, v kateri je bilo okrog 6 stotov sena in nekaj vinske posode; vse je zgorelo. Sreča, da je bila slava na samem, sicer bi se ogenj zelo razširil pri občutnem pomanjkanju vode. Kako je ogenj nastal, se ne ve; a prav gotovo je zažgal ali tat, ki je iskal perutnino, ali pa zlobna roka. Kako potrebna bi bila nočna straža, a ljudje nočejo tega izprevideti, v svojo lastno škodo.

DOLINA.

Pri zadnjem plesu 17. julija so fantje zaslužili okrog 3000 lir. Seveda, koliko je ostalo čistega, tega nihče ne ve. Kaj ni škoda toliko denarja, ki bi se lahko porabil v kake dobrotne namene? Ali v tej svoti ni vstet tistidenar, ki je šel za pijačo, za nove svilene obleke itd. Sedaj se je zvedelo, da tukajšnji pode-

stat ni hotel dati dovoljenja, in tudi kvestura je bila protivna. A našel se je neki slovenski odvetnik, ki je vodil deputacijo na kvesturo in toliko časa moldeval in prosil, da so dali dovoljenje. Kako naj označimo to vedenje tega odvetnika? Če bi bil imel v srečo pravo ljubezen do ljudstva, bi bil moral reči deputaciji: «Bodite pametni, fantje; časi so slabi, pustite ples». Kaj pomaga pisati v Edinosti proti plesu, če pa glavni, faktorji tega lista posredujejo pri oblasteh zanj! Za sedaj zamolčimo ime tega odvetnika.

Še neki drugi odvetnik se je te dni proslavil pri nas. Zvršila se je pravda med oljarno in Zavljah in neko družino v Dolini, ki jej je avtomobil tovarne ubil sina pred dvema letoma. Družina je dobila 6000 lir odškodnine, a ravno polovico, 3000 lir, je morala dati odvetniku. Ta odvetnik res ni imel srca, a njegovo ime tudi zamolčimo.

Sliši se, da se je občina zadolžila pri dolinski posojilnici; torej ni še zadosti občinskega dolga.

Nekateri se odpravljajo na delo v Južno Ameriko. Želimo jim obilo sreče in napredka!

AVBER.

Dne 10 avgusta smo zakopali gospodarja Dominika Tomažiča, ki še ni dopolnil 41. leta. Od mladosti je bil bolan na želodcu, ki mu je prizadeval veliko trpljenje. Pri pogrebu, ki se je vršil s sv. mašo, je vilo pel domači okti. Pokojnik naj v miru počiva, žalostni družini pa iskreno sožalje.

V teku desetih dni je nesreča udarila dva revna kmeta naše župnije. V Avberu je poginila krasa domačinja Orlu, pd. Cilnemu. Ko so je zaklali, so našli v njej debel kos čevlja, ki je žival zagatila. V Ponikvah pa se je na paši v grapo zgrudila in krava Karlu Jazbecu, pd. Ženi kovemu. To so v sedanjih težavnih časih hudi udarci.

SUHORJE.

V Brkinih se s trudom živi. To čutimo posebno letos, ko že tri mesece ni bilo dežja, da bi pošteno namočil zemljo. Poljski pridelki, kakor krompir, koruza in drugo, so skoraj uničeni. Sadja bo malo; češplje so skoro vse popadle z drevja. O tržaškem vodovodu ni več glasu. Svoj čas smo se veselili, da bo za par let zaslužek blizu doma, ker Padež je oddaljen od nas le 10 minut. Pa naše veselje je bilo prezgodnje. Izkopali so samo par lukenj, popustili krampe in lopate v baraki ter odšli čakati boljših časov.

Naš dušni pastir, č. g. Jože Gabrovšek, nas bo zapustil, ker je premeščen za župnega upravitelja v Vreme. Deloval je med nami 7 let, poučeval cerkveno petje, ustanovil žensko Marijino družbo, pomagal, da se je poslikala cerkev in farovž. Ohranili ga bomo vedno v hvaležnem spominu. Novi kurat bo č. g. Anton Piščanc, dozda kapelan v Postojni. Bog ga sprimi in ohrani mnogo let v naši sredi.

OBROV.

Žalostna novica. Našo mirno vas je v petek 12. avg. zadela velika nesreča, kakršne ne pomnijo že dolgo vrsto let. Okrog štirih popoldne je začelo goriti poslopje Antona Bubniča na št. 14. Vaščani so tisti čas ravno rabotali pri nekem kalu in ob izbruhu ognja ni bilo nikogar v bližini. A kmalu se je razlegel klic: Gori, gori! Vse je planilo in hitelo na kraj nesreče. Ogenj se je med tem razširil od hiše do hiše. Gorelo je šestim kmetom. Ljudje so prihiteli na pomoč tudi iz bližnjih vasi, iz Javorja, Loč, Hrušice, Gradišča in tudi od drugod. Vsi so pridno donasali vodo in pomagali kakor je kdo mogel. Posebno so se odlikovali uradniki iz Podgrada. Prišla je tudi gasilna bramba iz Materije. Tako se je vsaj posrečilo zabraniti, da ni šel ogenj naprej. Sreča je bila tudi, da ni bilo vetra; ako bi pihala burja, zanesla bi ogenj po celi vasi. Prizadetim je poleg drugega zgorelo tudi nekaj živine: dve kravi, eno tele, štirje prasci in dve kozi. Zgorela je tudi obleka in orodje. Velik strah in vsaj delno škodo so imeli tudi sosede, ki so v naglici odnašali iz svojih hiš, kar so hoteli obvarovati za slučaj, da bi se tudi pri njih unelo. Obleka, pohištvo, orodje ležalo je raztreseno po vrteh. Na pogorišču smo še drugi in tretji dan morili ogenj, ki se je ohranil pod pepelom in tu in tam švigal ven.

Škoda je velika, prizadeti posestniki so takorekoč razdejani. Zavarovani so bili samo za majhne svote. Marsikatero oko se je solzilo ob pogledu na žalostno pogorišče. Treba bo od vseh strani priskočiti nesrečnikom na pomoč, čim več kdo more. Naj bi se v sili pokazala prava krščanska ljubezen.

ŠEBRELJE.

Strela. 16. t. m. je udarila strela v hišo Vencija Klemenčiča. Iz hiše je šla v hlev in ubila eno kravo. Sreča je bila, da so vaščani takoj ogenj pogasili. Že več let nas takole strela obiskuje. Pred letom je treščilo v lipo tik pred štaljo Filipa Skarča; železo je potegnilo strela nase in tako je ubila takrat eno junico.

OVČJA VAS pod sv. Višarjami.

(Blagoslov kapelice). Že 2 leti ni bilo poročila iz naše vasi. Kako se nam godi tu pod sv. Višarjami? Preden se je letos otvorila božja pot, smo imeli preprosto, lepo pobožnost: blagoslov kapelice ob poti na sv. Višarje. Kapelica je stala že pred vojno. Po vojni jo je dal njen lastnik Peter Vedam nanovo pozidati. Po njegovi smrti je pa letos njegova sestra Marija vd. Wimberska kupila lep kip Brezmadežne. Kip je blagoslovil v cerkvi č. g. župni upravitelj, ki prihaja k nam iz Ukev. Poudarjal je, naj bi nam Brezmadežna ne kazala le poti na Višarski hrib, ampak tudi na prave sv. Višarje: v nebesa. V večernem mraku so v procesiji prenesli Marijo v njeno kapelico, kjer je ostalo ljudstvo še delj časa zbrano v molitvi in prepevanju Marijinih pesmi.

(Letovniki in dekleta). Letovnikov imamo letos tu mnogo. Nekateri se obnašajo prav lepo, nekateri pa hodijo tudi okrog kakor živa nesramežljivost, ki ne zmore dostojno pokriti svojih grešnih kosti. Seveda mislijo, da je to strašansko moderno, ne vedoč, da so se tako oblačili že ljudje pred vesoljnim potopom. Žal, da jih domača dekleta le prerade posnemajo. Tako se zgodi, da zmanjkajo rokavi zdaj eni, zdaj drugi, ki razkazujejo potem po vasi svoje gole roke. Z rokavi seveda izginja bolj in bolj tudi dekliška sramežljivost. Če pa dekle te več nima, ve vsakdo, da ni več vredna 5 centezimov. Vendar bodi našim dekletom v čast povedano, da razen ene izjeme vsaj svojih las doslej še nobena ni prodala.

(Volki in fantje). Dolgo časa se je razpravljalo je li naša vas Ovčja vas ali Volčja vas. No, bo pač vsakega nekaj. Ko je pred leti prišel k nam neki tujec ter videl na šolskem poslopju napis: Volksschule (bral je «volksšule» mesto «folksšule») je čprašal, če morda hodijo pri nas volki v šolo. Nekdo ma je pametno odgovoril, da to ravno ne. Ko gredo otroci s 6. letom v šolo, so vsi dobri in pohlevni kakor ovčice. Pač pa postanejo nekateri, kadar s 14. letom šolo zapuste, pravi volki, ker imajo vse volčje slabosti. Medtem ko matere jamrajo, ker nimajo za sol in za čajfo, se nekateri mladeniči zalivajo z vinom prav z volčjo požrešnostjo. Seveda potem tudi norijo in divjajo kot volki. Zato romarji, ki ob nedeljskih zgodnjih urah hodite tu skozi na sv. Višarje, nikar se ne čudite, ako zadenete na strahove, da vam kri v žilah zleden ali če vas volki v človeški podobi strašijo, preganjajo in napadejo. Greste pač skozi Volčjo vas. Žalostno pa je, da pride radi par divjakov brez vere in vesti vsa vas na tako slab glas. M. E.

Kako je na Pivki.

Deseti brat se je peljal to poletje enkrat s Krasa na Pivko in zapisal popotne vtise: Iz št. Petra sem šel v Trnje. Nedelja je bila. Iz vsake ulice je gledalo par napreženih konj: Gremo po seno. Ko vprašam, kako da v nedeljo, mi odgovarjajo: Mi plačamo duhovnika, da molí. Od tam grem na Drskovce, tam je tudi vse na polju. Hajdimo v Bač: voz za vozom na cesti, da se kar kadi, kakor da bi vas gorela. Zdaj ob suši mi je na

misel prišlo, zakaj ne plačajo tudi za dež, če znajo odplačati nedeljo. Pa tudi ta misel mi je prišla, da so brez potrebe tako hiteli pred dežjem; nekam obilo suhih dni je bilo za seno spravljati, za otavo in jesenske pridelke pa menda tudi ne bo treba nedeljskega dela....

Kmečko tajništvo.

Fran Iskra Zabiče. Vi zamenjujete vojno odškodnino z vojno pokojnino. Rekurza za izplačilo zaostankov vojne pokojnine se vam ne izplača delati, ker bi bil gotovo zavržen. Če so vam poračunali pokojnino od 1. junija 1925., je likvidacija gotovo pravilna.

Uršič Franc Gorjansko. Tudi konkordat za zemljišče vam je bil že izplačan in sicer pri drugi likvidaciji (Lit. 3288); tedaj vam je bilo likvidirane pol odškodnine za hišo in vsa odškodnina za zemljišče. Podrobnejša pojasnila lahko dobite pri nas osebno.

Metlikovec Martin Volčjiograd. Za vas smo že tretjič posredovali. Številke akta so: 4744-45-46 Mod. 1 B. oziroma 147362-63-64. Sežana. Prošnja se sedaj nahaja v revizijskem oddelku, vendar se vam bo rešila kot vojna škoda.

Tavčar Andrej Merče. Rekurz smo vložili v soboto 20. t. m.

Alojzij Boštjančič, Harije. Za informacije potrebujemo natančnejših podatkov. Kdaj ste vložili prošnjo? Kdaj ste bili na zdravniškem pregledu? Potrebujemo tudi številko pokojninske knjižice. Najboljše je, ako se zglasite osebno pri nas.

Poštni upokojenec. Iz spisov tukajšnje zakladne delegacije je razvidno, da je bil tudi za julij redno dan plačilni nalog poštnemu uradu. Obrnite se še enkrat na imenovani poštni urad. Ako plačilni nalog ni prispel, sporočite nam; posredovali bomo pri poštnem ravnateljstvu.

Ivan Uršič Idriško. Menico glede vojne odškodnine smo dvignili in vam je na razpolago.

Sigmund Andrej, Gorjansko. Na finančni intendanci smo vložili rekurz, radi premajhnega poviška vojne odškodnine za hišo. Glede konkordata za premičnine se bomo informirali še v revizijskem oddelku.

Sučuka Leopolda, Volčjiograd. Proti likvidaciji vojne odškodnine za zemljišče smo vložili rekurz. Konkordat za premičnine se glasi na 900 L, izmed katerih odpade 650 L na hišno premičnino, ostalih 250 L na kmetijsko. Do sedaj so vam likvidirali samo 250 L za kmetijsko premičnino, ostali znesek je v likvidaciji od 27. decembra 1926.

Ščuka Jožef, Volčjiograd. Povišek je očitno prenizek. Radi tega smo napravili rekurz. V letu 1920 in 1921, je bil količnik 6 (od 1-10-1920. do 31-5-1921), 5.50 (od 1-6-1921 — 30-9-1921.) in 5 (od 1-10-1921. do 15-10-1922).

Lovcem

naznanjam, da imam zalogo vseh vrst smodnika, šiber in sploh lovske potrebščin, dalje vse potrebno za mine, kar prodajam po najnižjih cenah. Ivan Bizjak, urar v POSTOJNI.

Kje pa vi kupujete obutev?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst — Via Arcata 19 — Trst

::: LASTNA IZDELOVALNICA :::

Čevlji delani samo na roko

Tvrda znana po vseh podeželskih sejmi.

Velika izbira.

Prijazna postrežba — Zmerne cene.

Gospodarstvo

Suša na Krasu.

Kakor smo zvedeli, je letos suša udarila vso deželo, zlasti pa Istro in Kras. Poročam vam o suši na gorenjem Krasu, kakor ste, g. urednik, želeli.

Poletni pridelek.

Suša je prizadela dva pridelka, poletnega in jesenskega. Kar se tiče poletnega pridelka, smo imeli prav dobro travo. Zgodnje žito, ki pa ga je malo, je dobro obrodilo, pozno sejano žito, ki ga je več, pa je zelo slabo uspelo, tako da znaša pridelek manj ko polovico. Vsi drugi poletni pridelki, to so fižol, koruza, krompir, pesa in razno sočivje, pa so vničeni v izmeri 60 do 70%.

Sadje, ki je po nekaterih naših občinah velik činitelj v gospodarstvu, je trpelo za 50%, in sicer ker sadje ob suši odpada, torej ga je manj, kar ga ostane, je drobnejše, in ni tako dobro.

Jesenski pridelek.

Kar pa tiče jesenskih pridelkov, je stanje mnogo slabše: ajdo, repo in otavo je vse do kraja vzelo, torej za 100%. Sedaj ni semena, da bi nanovo sejali, pa je tudi docela prepozno; in tudi, ko bi se seme dobilo in bi bil čas še goden, pa denarja ni za nakup. Kmečko ljudstvo kupuje že vse kolonijalno blago na kredo; grozdje se sicer že piše, a največ se piše v trgovinah, kjer jemlje kmet na upanje na bodoče grozdje. Kaj se pravi biti ob jesenski pridelki, vam pove stara skušnja, ki pravi: «Če ni poletnega pridelka, bomo imeli pomanjkanje, če pa jesenskega pridelka ni, bomo lakot trpeli». Prvič ni repe in ajde za človeka, drugič ni krme za prašiče. Če pa ni krme za prašiče, ni zabele, če pa naspomlad ni ne repe ne fižola ne krompirja ne koruze ne zabele, in niti denarja za nakup, potem je na kmetih gorje, da se Bogu smili.

Kmetje brez dela.

Neverjetno, a resnično je dejstvo, da v mesecu avgustu, ko bi morali biti kmetje od jutranjega svita do noči na polju, so kmetje letos takorekoč brezposelni. Zakaj? Po prvi košnji ni druge, travniki in deteljišča so suha kakor listje; na njivah, kjer bi se plelo in čistilo, je taka suša, da še plevel ne raste. Vrhutega je pritisk vročine tak, da človek ne more čez dan na njivi vztrajati.

Edino naše upanje je še trta. Sicer je res, da ponekod že listje odpada, da je grozdje uvelo, toda močno deževje bi zgubljene sile namestilo. Če pa v prav kratkem ne bo deževja, bomo tudi ob vinski pridelki in s tem prav ob vse.

Pomanjkanje vode.

Ob suši ne trpi le njiva, gozd, vinograd in travnik, ampak direktno tudi človek. Koderkoli je napeljan vodovod, delijo vodo samo v porcijah. Pri nas pa, kjer nimamo vodovoda, ampak smo odvisni od strešnice, trpimo, ker nam je voda deloma že pošla. Nekateri kmetje že več tednov vozijo vodo iz drugih krajev. Tisti pa, ki živine nimajo, trpijo pomanjkanje. Uboga živina, ki ji kmet ne more privoščiti niti vode! Kali, močila, vse je izpraznjeno; kdor ima še kako malenkost vode v vodnjaku, ta ž njjo skopari, kdor je nima, molči in trpi.

Vendar gojimo še nekaj upanja, da bo Bog obrnil oblake nam v korist, toda gotovosti ni nobene. Kaj potem?

To poročilo sem, g. urednik prav vestno sestavil, brez vsakršnega pretiravanja.

Javna pomoč.

Evo dva nasveta na naslov vlade in merodajnih činiteljev, ki so se pa že gotovo pečali s tem prašanjem. Kar se pitne vode tiče, naj bi se porabili vojaški in drugi kamijoni, da bi se voda prepeljevala na Kras, kjer bi se vodnjaki polnili. Druge pomoči po našim mnenju ni. In to je že sedaj potrebno, ne toliko radi človeka, ki si tu pa tam že še preskrbi kak škaf vode, ampak bolj za živino, ki je dosti potrebuje. Kar pa

se tiče pomanjkanja pozimi, vemo dobro, da ni v tem oziru zakona, po katerem bi se ljudstvo delila denarna ali živilska podpora, pač pa naj bi se pripravili načrti za javna dela po krasu, kakor ceste, javne stavbe, vodnjaki itd., pri čemer bi ljudstvo pošteno z delom zaslužilo toliko, da si bo moglo v času potrebe nakupovati živeža.

Suša v Istri.

Poročila o položaju v Istri so vsa zelo žalostna: suša in zopet suša. Zlasti je prizadeta pulška prefektura. Vseposod beležijo neizračunljivo škodo, ki jo bo letos utrpel ubogi kmet. Polje ni suho, ampak naravnost požgano. Le čujte nekaj poročil! V Vižinadi in okolici si nakupuje ljudstvo turšice, ker se boji, da se ponovi pomanjkanje, kakršno je bilo leta 1917. Turšica, ki se je prodajala po 68 lir kvintal, je poskočila na 90 lir. V Roču je suša vničila vse pridelke, senožiči so požgane. Živine ne goni jo že dolgo več na pašo. Vode ni, grozdje se joka. V Barbani že ni bilo kaplje dežja od 5. junija. Kmetje ne bodo pridelali niti za seme. Sena ni, denarja za nakup tudi ni. Vode ni. V Krnici ni bilo dežja od prvih dni v aprilu. Kmetje pričakujejo žalostno zimo. V Oprtlju je suša vse vzela. Kužna bolezen vničuje celo kokoši. Stari kmetje okoli Kopra ne pomnijo tako revne letine; vse zgubljeno. Trtno listje rumeni. Vsa Istria kliče in prosi dežja, ki naj bi rešil, kar se še da rešiti.

Kamen v travo. Tržaška kmetijska družba (italijanska), ki je leta 1926. razpisala nekaj nagrade za kmetovalce, ki bodo v letu 1926-1927. spremenili kamnite pašnike v travnike, je te dni razdelila med 20 marljivih kmetov 3620 lir. Na enega je prišlo povprečno 181 L. Očistili pa so 87.300 kvadratnih metrov sveta, in sicer v Gropadi 5200 kvadratnih metrov, v Padričah 7500, v Bazovici 38.890, v Trebčah 30.385, na Opčinah 5338 kvadratnih metrov.

Melioracija Mirne. Vlada je naredila načrt za popolno melioracijo velike doline reke Mirne v Istri. V kratkem bodo z delom pričeli.

Cene po Istri. Črno vino: Buje 240-250, Piran 220, Kaštelir 240, Izola 240-250, Buzet 240. Belo vino: Buje 220-260, Piran 240, Kaštelir 220, Izola 220, Buzet 240. Pšenica 110-130, koruza 95-100.

Naša pošta.

Stanjel. Zadnji dopis dd. 16. t. m. smo prejeli prekasno za objavo.

Trnje, kosec. Dve pomanjkljivosti: 1. nepodpisano, 2. osebno. Sodba: koš.

Po čem je lira?

Dne 24. avgusta si dal ali dobiš:	
Za 100 dinarjev	32.— L
» 100 čeških kron	54.— »
» 100 franc. frankov	71.70 »
» 100 švicarskih fr.	351.80 »
» 100 nemških mark	431.50 »
» 100 avstr. šilingov	255.— »
» 1 dolar	18.— »
» 1 angleški funt	88.80 »

Tipografia Fratelli Mosettig — Trieste.

Zobozdravnik
dr. Sardoč D.
ordinira
v Trstu
via M. R. Imbriani 16 III
(Prej via S. Giovanni)
od 9-12 in od 3-7.

MALI OGLASI

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživate **«Gastrin»**. — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je **Prsni sirup**. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo **Sirup balsamicus**. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je **«Reumazan»** kot tekočina, a **«Liniment Lanomentol»** kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z gotovim učinkom **«Santurjevo» mazilo**; izvrstno za rane, ture, opekline, odrtine; prepreči prisad, meči in celi. — **Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU — Bistrica.**

ACQUA DELL'ALABARDA.

proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

GLYKOL CASTELLANOVICH.

Izredno učinkovito brezalkoholno sredstvo proti oslavljenju živcev, spošnemu oslavljenju teka in za ženske v slučajih nerednosti v čiščenju. Cena steklenici L. 7.—. Za popolno zdravljenje 6 steklenic. Cena L. 42.—, Trst, Via dei Giuliani, 42.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje Po ugodnih cenah. Tvrda Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

PRODAM popolnoma nov kmečki voz, noseč 20-30 qu. Na ogled je pri g. Rozi Selj v Sturijah 24. Cena po dogovoru.

Podpirajte tiste trgovce, podjetnike in profesioniste, ki oglašajo v Malem listu!

Andrej Purič

TRST
Via Media št. 6
Kovaški
mojster

IZVRŠUJE vsakovrstna stavbena dela, železne ograje in omrežja - Takojšnja izvršitev - Stedilniki vseh vrst - Izdeluje tudi železne roletes. Poprave spopolnitve

Vipavsko vino

namizno in sortirano

ima naprodaj

„Kmetijsko društvo“ v Vipavi (Vipacco)

Naročajte in berite Mali list!

Zahtevajte ga po razprodajalnicah!

Priporočajte ga svojim znancem!

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z veliko premijo, diplomom in zlato svetinjo

Trst — via Caprin 5 pri Sv. Jakobu — Trst

Le k Forcessinu vsi hité,
da si obužejo nogé.

On šiva trdno in močno,
pa elegantno in lepó.

Ko pa račun vam naredi,
se vam celo poceni zdi.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST, Campo S. Giacomo št. 5

Najlepša prilika za nakup
hirmanskih daril!